

KORT ORIENTERING OM INNKJØPSPOLITIKKEN I STATEN

Hvorfor en statlig innkjøpspolitikk?

- I arbeidet med å modernisere, brukerrete og forenkle offentlig sektor, har regjeringen lagt til grunn at ansvaret for egne innkjøp ligger i den enkelte statlige virksomhet.
- Det er virksomhetene selv som best kjenner egne behov og som derfor er mest egnet til gjøre riktige og gode innkjøp.
- Innkjøpene står for en betydelig andel av virksomhetenes totale kostnader. Gjennom økt ansvar for egne innkjøp, øker også kostnadsbevisstheten.
- Desentralisering og delegering av statlige innkjøp skal bidra til å fremme konkurransen i markedet, samt gi grobunn for nye aktører og sunn næringsutvikling.

Staten er en stor kjøper og kan derfor påvirke konkurransen i markedet. Skattebetalerne får regningen når markedet ikke fungerer.

Mål

- Økt brukeransvar.
- Økt kostnadsbevissthet.
- Økt konkurranse.

Innkjøpspolitikken i staten bygger på tre hovedprinsipper:

- Innkjøp er et desentralisert ansvar.
- Samarbeid om innkjøp skjer på den enkelte virksomhets initiativ, og på en måte som ikke hemmer konkurransen i markedet.
- Staten skal opptre på en måte som fremmer sunn konkurranse og god næringsutvikling lokalt.
- Det er viktig å unngå at enkelte store og veletablerte leverandører dominerer markedet. Alle markedsaktører må derfor gis like muligheter til å bli leverandører av varer og tjenester til staten.
- Staten skal opptre som profesjonell og krevende kunde.
- Ved å være en krevende kunde skal statlige virksomheter bidra til utvikling og kompetanseheving i næringslivet lokalt og regionalt.

KORT ORIENTERING OM INNKJØPSPOLITIKKEN I STATEN

Hva skjer etter 1. januar 2003 ?

- Statskjøp og Innkjøpsordningen under Forvaltningsnettsamarbeidet (FNS) legges ned.
- Statens forvaltningstjeneste (Ft) oppretter et tilbud for å kunne gi råd og aktiv bistand på innkjøpsområdet til departementene.
- Departementene får et utvidet ansvar for å bistå virksomheter i egen sektor med utvikling av en velfungerende innkjøpsfunksjon i den enkelte etat/virksomhet.
- AAD og NHD tar sikte på å videreutvikle Databasen for Offentlige innkjøp (DOFFIN) i mer brukervennlig retning til støtte for så vel offentlige innkjøpere som næringslivet.
- AAD vil i løpet av året vurdere utforming og etablering av et nytt opplæringstilbud for statlige innkjøpere.
- Eksisterende, sentrale rammeavtaler avvikles gradvis (se tabelloversikt).
- Konkurransetilsynets rolle i innkjøpspolitikken skal styrkes.
- Utvikling av Elektronisk handel (ehandel) som virkemiddel for innkjøpere i offentlig sektor fortsetter (se neste side).

Fakta om offentlig innkjøp:

- Statlig og kommunalt innkjøp utgjorde i 2000 drøye 213 milliarder kroner. Dette er 15 % av brutto-nasjonalprodukt (BNP).
- Innkjøp i statsforvaltningen står for 5,3 % av BNP (ca 75 milliarder). (kilde: SSB)

- Inngåelse av sentrale rammeavtaler opphører med mindre slike avtaler kan virke positivt på utviklingen av konkurranseforholdene i markedet.
- Klagenemnda for offentlig anskaffelser er etablert og i virksomhet fra 1. januar 2003.

Sentrale rammeavtaler som ikke videreføres:

- Hotelltjenester, inn- og utland
- Kopieringsutstyr, papir og rekvisita
- Kredittkortavtalen
- Oljeprodukter, bulk og pumpe
- Kjøp av elkraft

Sentrale rammeavtaler som fortsetter i 2003:

- Flyreiseavtalene, inn- og utland (ny fra 27.06.02)
- Persontransport med jernbane
- Kontorrekvisita
- Datarekvisita
- Kontorinnredninger
- Motorkjøretøy (RTV)

(For mer informasjon se: www.ft.dep.no).

INNKJØPSPOLITIKKEN I PRAKSIS !

- ❑ Først og fremst er det viktig å huske på at ALLE innkjøp skal skje i samsvar med Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 nr. 69, og tilhørende forskrifter om offentlige anskaffelser av 15. juni 2001 nr. 616.
- ❑ Dernest at virksomhetene selv tar ansvar og forestår egne innkjøp/anskaffelser.
- ❑ Det oppfordres videre til å etablere sektorvis og/eller geografisk basert innkjøpssamarbeide der dette er mulig og formålstjenlig, – både for å sikre effektiv ressursbruk, velfungerende markeder og gjøre gode innkjøp/anskaffelser.

Sentrale statlige rammeavtaler

Skal bare inngås når:

- Det er betydelige kostnader å spare.
- Det kan bidra til å fremme økt konkurranse i markedet.
- Det kan skje på måter som ikke hemmer konkurransen i markedet.

**Markedsplassen
ehandel.no**

det offentliges markedsplass

- Skal legge til rette for at elektronisk handel tas i bruk i offentlige innkjøp.
- Markedsplassen ehandel.no er det sentrale initiativet for å fremme bruken av elektronisk handel i offentlig sektor.
- Markedsplassen forenkler innkjøpsstyringen i den enkelte virksomhet og er et operativt redskap for å realisere en mer konkurransefremmende innkjøpsfunksjon.
- Ehandelsprogrammet senker terskelen for å komme i gang med ehandel gjennom veiledning i forprosjektgjennomføring, implementering og gevinstrealisering.

For mer informasjon, se www.ehandel.no eller send forespørsel til info@ehandel.no

Mer informasjon om statlige/offentlige innkjøp?
Kontakt: Avdeling for statlig forvaltning (ASF)

e-post: postmottak@aad.dep.no

STATLIGE INNKJØPERE SOM PÅDRIVERE I SAMFUNNSUTVIKLINGEN

Etisk handel

Varehandelen, Kirkens Nødhjelp og LO har tatt initiativ til et program for etisk handel. Målsettingen er at norsk import skal kunne bidra til en sunn sosial og økonomisk utvikling i fattige land, og samtidig unngå kjøp av produkter fra bedrifter i land hvor det forekommer systematiske brudd på menneskerettighetene. Innkjøpere bør videre alltid stille krav om dokumentasjon på at trevirke i møbler, kontorinventar og byggmaterialer som kommer fra tropisk tømmer, er produsert på basis av prinsippene for bærekraftig utvikling.

For mer info: www.etiskhandel.no

Krav om universell utforming

Det er i dag relativt få produkter som fullt ut ivaretar hensyn til universell utforming, herunder tilgjengelighet og kompatibilitet for ekstrautstyr som funksjonshemmede kan ha behov for. Statlig sektor som stor innkjøper kan påvirke leverandører til å dreie utvikling og produksjon i retning av større vekt på universell utforming gjennom å stille krav til funksjonalitet m.v.

For mer info: www.deltasenteret.no

Miljø

Ifølge Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 2001 § 6 skal det ved planlegging av den enkelte anskaffelse tas tilbørlig hensyn til miljøet. Dette er et klart ansvar for alle statlige innkjøpere.

NHD har under arbeide en veiledning om miljøbevisste innkjøp.

For mer info: www.grip.no
www.md.dep.no

Etnisk diskriminering

Ifølge regjeringens "Handlingsplan mot rasisme (2002-2006)" skal det utformes krav om å ivareta ikke-diskriminering hos leverandører til statlige anskaffelser. AAD arbeider p.t. med å utforme anbefalinger på hvordan dette best kan ivaretas innenfor rammen av gjeldende innkjøpsregelverk.

For mer info: www.krd.dep.no

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer av denne publikasjonen fra:
Statens forvaltningstjeneste Informasjonsforvaltning
Postboks 8169 Dep, 0034 Oslo www.publikasjoner.dep.no
Telefaks: 22 24 27 86 E-post: publikasjonsbestilling@ft.dep.no

Oppgi publikasjonskode P-0912

Trykk: www.kursiv.no - 2/2003 - 4000